

N:o 2.

Ank. till Riksd. kansli den 2 mars 1895, kl 3 e. m.

Memorial, angående verkställd granskning af riksbankens styrelse och förvaltning.

Efter att numera hafva fullbordat den undersökning och granskning af riksbankens tillstånd, styrelse och förvaltning, som bankoutskottet enligt § 4 i den för utskottet gällande instruktion har till åliggande att verkställa, får utskottet härmed i ämnet till Riksdagen afgifva berättelse.

Ansvarsfrihet har blifvit fullmäktige i riksbanken beviljad för förvaltningen under år 1892 af bankens såväl hufvudkontor som afdelningskontor i Göteborg, Malmö, Hernösand, Jönköping, Luleå, Kalmar, Karlstad, Vexjö, Visby och Östersund samt hvad angår fullmäktiges i protokoll antecknade beslut och åtgärder för tiden intill den 15 januari 1894; och har utskottet på grund af sitt ofvanberörda åliggande tagit närmare kännedom af fullmäktiges allmänna och särskilda protokoll samt skrivelser från och med sistnämnda dag till innevarande riksdags början äfvensom ej mindre de berättelser angående riksbanken, som afgifvits af Riksdagens år 1894 församlade revisorer af stats-, banko- och riksgäldsverken samt de för granskning af afdelningskontoren i Göteborg, Malmö, Falun, Hernösand, Jönköping, Luleå, Kalmar, Karlstad, Vexjö, Visby och Östersund af Riksdagen år 1894 utsedde särskilda revisorer, än äfven fullmäktiges i utskottets memorial n:o 1 till Riksdagen öfverlemnade berättelse och de redogörelser, hvilka från styrelserna för riksbankens ofvannämnda afdelningskontor samt afdelningskontor i Örebro, hvilket senare börjat sin verksamhet den 1 mars 1894, till utskottet aflemnats beträffande samma kontors rörelse och förvaltning.

Metalliska
kassan. För-
dringar i lö-
pande räkning
å utrikes ort.

Riksbankens metalliska kassa har under år 1894 vexlat mellan högst 24,85 millioner den 30 november och lägst 19,06 millioner vid nämnda års ingång. Vid årets slut utgjorde metalliska kassan 24,61 millioner och har således under året på det hela ökats med 5,55 millioner kronor. Af den vid årets slut befintliga metalliska kassan utgjorde 22,02 millioner guld och 2,59 millioner konventionsskiljemynt, pregladt enligt lagen om rikets mynt den 30 maj 1873, och af den under året inträffade ökningen i metalliska kassan belöper 5,37 millioner på guldet och 0,18 millioner på silfverskiljemyntet.

Det i metalliska kassan ingående guldförrådet har under år 1894 vexlat mellan högst 22,08 den 30 november och lägst 16,40 millioner den 16 juni, då metalliska kassan i sin helhet utgjorde 19,84 millioner kronor, hvadan äfven vid detta tillfälle, liksom under hela året, föreskriften i § 6 i bankoreglementet, att guld-kassan skall svara mot minst $\frac{4}{5}$ af kassan i sin helhet, varit iakttagen.

Såsom af den lemnade redogörelsen angående metalliska kassan under år 1894 framgår, har densamma under årets senare hälft vunnit en väsentlig tillväxt, hvilken hufvudsakligen beror på de betydliga inköp af guld i form dels af plants och dels af myntade engelska sovereigns, som banken varit i tillfälle att verkställa till pris i ett för allt af kronor 2,476: 90 per kilogram fint, smidbart plantsguld och kronor 18: 14 per fullviktig sovereign; allt fritt levererat i Stockholm. De engelska mynten hafva alltså tillförts riksbankens kassor till en kostnad, som med blott ett öre öfverskjuter samma mynts nuvarande bokföringsvärde. Hvad åter plantsguldet angår, visar sig vid jämförelse mellan den kostnad, som riksbanken fått vidkännas för detta gulds utmyntning till 20-kronorsstycken och motsvarande kostnad för enahanda utmyntning af plantsguld, som under de senare åren af 1880-talet för riksbankens räkning inköpts, att denna kostnad stält sig sålunda:

för 1884	års plantsguld	till kr. 20: 025
» 1889	»	»	» 20: 09
» 1888	»	»	» 20: 05 à 20: 10
» 1887	»	»	» 20: 13
» 1886*)	»	»	» 20: 05 à 20: 096
» 1885	»	»	» 20: 106

allt per utmyntadt 20-kronorsstycke**).

*) Ett mindre parti svenskt guld, som under år 1886 inköptes och utmyntades i 20-kronorsstycken, kräffe i kostnad endast 20 kronor eller samma belopp som guldets nominella värde, kronor 163,626: 88.

**) Här meddelade uppgifter äro hemtade ur bankofullmäktiges för de uppgifna åren meddelade berättelser till utskottet. Under åren 1890—93 utmyntades ej plantsguld för riksbankens räkning.

Af den gjorda jemförelsen lär framgå, att den förstärkning i riksbankens guldöfrråd, som, om än icke nödvändig för riksbankens förmåga att reglements enligt fullgöra sina förbindelser, dock måste anses synnerligen önskvärd och egnad att underlätta en öfvergång till fyllande af större uppgifter, hvilka riksbanken kan få sig förelagda, vunnits med jemförelsevis obetydliga uppoffringar, helst riksbanken, enligt hvad utskottet inhemtat, för betalning af de gjorda guldinköpen icke behöft anlita sina egna utländska valutor eller biträda med anskaffande af sådana.

Riksbankens *fordringar i löpande räkning* hos bankinrättningar eller handelshus å utrikes ort hafva under år 1894 vexlat mellan högst den 31 december 19,38 millioner och lägst den 1 januari 11,39 millioner kronor samt hafva således under året väsentligen ökats.

Högsta beloppet af riksbankens under år 1894 utelöpande sedlar, som vid årets början var 47,83 millioner, har utgjort 51,90 millioner kronor den 31 december, hvaremot sedelskulden var lägst den 17 februari med 39,22 millioner.

Sedelskulden och de valutor på hvilka den grundas.

Af de valutor — utom metallisk kassa och fordringar i löpande räkning å utrikes ort — hvarå enligt § 5 mom. 2 i bankoreglementet sedelutgifning får grundas, nemligen lätt säljbara utländska statspapper, statens, allmänna hypoteksbankens och andra inhemska obligationer, som noteras å utländsk börs, äfvensom vaxlar, betalbara inom eller utom riket, har under år 1894 tillgången, som den 1 januari utgjorde 56,18 millioner, vexlat mellan högst detta belopp och lägst den 17 februari 44,02 millioner kronor. Vid årets slut utgjorde dessa tillgångar 50,29 millioner samt voro vid årets början och slut fördelade sålunda:

	den 1 januari	den 31 december
utländska statspapper	Kr. 7,954,986: 28	Kr. 11,174,265: 29
statens m. fl. obligationer.....	» 10,764,501: 68	» 8,944,300: 88
vaxlar betalbara inom landet	» 24,011,358: 29	» 22,929,803: 46
» » utom »	» 13,453,100: 01	» 7,243,071: 24
	<hr/> Kr. 56,183,946: 26	<hr/> Kr. 50,291,440: 87.

Häraf framgår, att riksbankens tillgångar i utländska statspapper under året ökats med mer än 3 millioner kronor, och af hvad Riksdagens revisorer samt fullmäktige i sina nu föreliggande berättelser meddelat visar sig, att samtliga hit hänförliga papper äro af första klassen. Ur förrådet har utmönstrats de italienska statsgaranterade 3% obligationerna, af hvilka riksbanken vid årets början innehade ett belopp af 2 millioner lire till

bokfördt värde af kronor 829,776, men i stället hafva tillkommit engelska $2\frac{3}{4}\%$ consols (1,8 million) samt tyska rikets och preussiska statens 3% obligationer (omkring 3 millioner), och de inköp eller byten af utländska obligationer, som af fullmäktige under året verkstälts och som närmare omförmälas i revisorernes berättelse, hafva utförts med erkännansvärd framgång.

Beaktas bör äfven att, medan § 4 i bankoreglementet föreskrifver, att riksbankens reservfond skall utgöra 5 millioner kronor, och att banken bör i goda utländska statspapper innehafva minst ett belopp motsvarande nämnda fond, tillgången i dylika papper vid 1894 års slut uppgick till mer än dubbla beloppet af reservfonden.

Beträffande de riksbanken tillhöriga svenska, å utländsk börs noterade obligationerna anmärkes, att desamma, som vid årets början utgjorde 9,33 millioner, vid dess slut nedgått till 8,94 millioner kronor.

I fråga om öfriga förändringar i riksbankens tillgångar i obligationer torde utskottet få hänvisa till revisorernes och fullmäktiges berättelser.

*Obegagnad se-
delutgifnings-
rätt.*

Den *obegagnade sedelutgifningsrätten* var vid 1894 års början 27,63 millioner kronor, motsvarande det lägsta belopp, som under året förekommit, men uppgick den 24 mars till sitt högsta belopp, eller 43,93 millioner, samt utgjorde vid årets slut 37,90 millioner kronor.

*Utländska
vexelrörelsen.*

Riksbankens utländska affärer hafva under år 1894 omfattat vexelköp och dermed jemförliga transaktioner till belopp af 126,23 millioner kronor samt försäljningar för en summa af 122,68 millioner kronor, eller tillhoppa 248,19 millioner, mot 258,73 millioner år 1893 och 239,03 millioner år 1892.

Större delen af denna rörelse kommer på hufvudkontoret. Af de öfriga kontoren, som haft befattning med köp och försäljning af utländska vaxlar, har kontoret i *Göteborg* köpt sådana för följande belopp i jemnade tal: pund sterling 62,100, riksmark 142,600, francs 56,700 samt norska och danska kronor 1,156,100, motsvarande tillhoppa 2,441,700 kronor. Vexelförsäljningarna hafva omfattat pund sterling 5,100, riksmark 205,700 och francs 46,600 samt norska och danska kronor tillhoppa 71,600, eller tillhoppa i svenskt mynt 381,200 kronor. Under år 1893 utgjorde vexelköpen 4,30 millioner och vexelförsäljningarna 0,44 millioner kronor.

Vid afdelningskontoret i *Malmö* hafva köpts utländska vaxlar till belopp i jemna tal af pund sterling 45,000, riksmark 340,900, francs 5,200

samt norska och danska kronor 57,600, motsvarande i svenskt mynt 1,175,000 kronor. Försäljningarna hafva deremot omfattat pund sterling 135,300, riksmark 2,041,100, francs 180,000 samt norska och danska kronor 378,400, eller i svenskt mynt tillsammans kronor 4,755,000. Danska sedlar hafva under året invexlats till belopp af 3,705,000 och norska för 383,000 kronor.

Äfven vid afdelningskontoren i *Hernösand, Jönköping, Kalmar, Karlstad* och *Örebro* hafva under år 1894 utländska vaxlar blifvit köpta; dock endast vid kontoret i *Hernösand* till mera betydande belopp, nemligen i pund sterling, riksmark, francs och floriner samt danska och norska kronor till sammanlagdt belopp i svenskt mynt af 0,964 millioner kronor.

Den i bokslutet beräknade vinsten å utländska vaxelrörelsen uppgår för år 1894 till brutto kronor 455,856: 62 samt netto till kronor 326,328: 78, utvisande en ökning i denna senare, i förhållande till 1893 års vinst, af kronor 137,523: 57.

Under den tid utskottets granskning omfattar, har riksbanken deltagit i svenska statens 3 % statslån af 1894 samt i ett danskt dylikt lån i det förra med ett belopp af 2 millioner francs och i det senare för 750,000 kronor.

Angående riksbankens deltagande i teckning af lån.

Beträffande riksbankens upplåningsrörelse och hvad först angår de på *upp- och afskrifningsräkning* insatta medlen uppgingo dessa vid 1894 års början för samtliga riksbankskontoren räknadt till 4,14 millioner kronor, fördelade på 4,404 räkningar, samt hafva under året vaxlat mellan högst 4,58 millioner och lägst 3,64 millioner kronor på högst 4,480 och lägst 4,298 räkningar. På hufvudkontoret kommo 3,376—3,176 räkningar med högst 3,44 millioner och lägst 2,72 millioner kronor (3,223 räkningar), hvarjemet antalet räkningar och belopp, i jemna tusental upptagna, utgjorde vid afdelningskontoret i

Upplåningsrörelsen.

Göteborg	mellan	288,000	och	167,000	kronor på	173—138	räkningar,
Malmö	»	160,000	»	63,000	»	»	129—90
Falun	»	92,000	»	49,000	»	»	124—87
Hernösand ...	»	93,000	»	32,000	»	»	100—54
Jönköping ...	»	168,000	»	86,000	»	»	113—87
Kalmar	»	59,000	»	23,000	»	»	101—68
Karlstad	»	163,000	»	68,000	»	»	212—147
Luleå	»	145,000	»	80,000	»	»	91—59
Vexjö	»	83,000	»	31,000	»	»	70—37
Visby	»	79,000	»	37,000	»	»	89—62

Örebro *) mellan 77,000 och 32,000 kronor på 90—14 räkningar,
 Östersund » 145,000 » 34,000 » » 150—118 »

Depositionsmedlen hafva vid hufvudkontoret vexlat mellan 8,65 miljoner och 6,63 millioner kronor på 2,043—1,667 bevis samt utgjorde i jemna tusental vid afdelningskontoret i

Göteborg	mellan	313,000	och	217,000	kronor på	80—63	bevis,
Malmö	»	35,000	»	10,000	»	» 11—7	»
Falun	»	134,000	»	98,000	»	» 65—50	»
Hernösand	»	91,000	»	55,000	»	» 40—29	»
Jönköping	»	308,000	»	245,000	»	» 123—87	»
Kalmar	»	137,000	»	117,000	»	» 89—78	»
Karlstad	»	315,000	»	214,000	»	» 148—111	»
Luleå	»	51,000	»	24,000	»	» 37—18	»
Vexjö	»	110,000	»	60,000	»	» 36—18	»
Visby	»	67,000	»	46,000	»	» 30—22	»
Örebro *)	»	32,000	»	5,000	»	» 12—1	»
Östersund	»	238,000	»	196,000	»	» 62—53	»

De utan ränta på *folioräkning* i riksbanken innestående medlen, som skola vid anfordran återbetalas, hafva under året utgjort i sin helhet högst 18,75 millioner och lägst 10,98 millioner kronor. Hvad särskildt angår hufvudkontoret, var dess skuld på denna räkning störst den 31 december med 13,81 millioner och lägst den 28 februari med 5,61 millioner kronor på 70—69 räkningar. Vid afdelningskontoren vexlade skulden å folio-räkning på sätt följande sammanställning utvisar:

Göteborg	mellan	943,000	och	192,000	kr. på	7 à 5	räkn.
Malmö	»	2,223,000	»	297,000	»	» 7 » 5	»
Falun	»	457,000	»	108,000	»	» 2 » 1	»
Hernösand	»	595,000	»	81,000	»	» 4 » 3	»
Jönköping	»	528,000	»	67,000	»	» 4 » 3	»
Kalmar	»	529,000	»	82,000	»	» 3	»
Karlstad	»	435,000	»	47,000	»	» 3	»
Luleå	»	681,000	»	132,000	»	» 4 » 2	»
Vexjö	»	314,000	»	16,000	»	» 3 » 1	»
Visby	»	133,000	»	12,000	»	» 3	»
Örebro	»	535,000	»	37,000	»	» 2	»
Östersund	»	545,000	»	79,000	»	» 6 » 3	»

*) Från 1 mars.

På *vexlar, lån och kassakreditiv* hade riksbanken vid 1894 års slut att fordra 71,66 millioner kronor, af hvilka medel 69,98 millioner utgjorde riksbankens egna, för *lånerörelsen* anvisade medel och endast 1,68 millioner kronor i *lånerörelsen* använda upp- och afskrifnings- samt depositionsmedel. Vid slutet af nedannämnda år voro i *lånerörelsen* använda dylika medel till belopp af

*Utlånings-
rörelsen.*

1890	Kr. 10,84 millioner
1891	» 8,07 »
1892	» 6,69 »
1893	» 5,14 »

af hvilken sammanställning framgår af huru ringa vigt för riksbanken sjelf inlåningen mot ränta är.

Af de vid 1894 års slut utlånta medel hade ett belopp af 2,91 millioner kronor utlemnats mot pant af *vågförda effekter* och af den till 12 millioner kronor uppgående fonden för afbetalningslån hade vid samma tidpunkt utlemnats *afbetalningslån* till belopp af 8,71 millioner kronor.

Ett sammandrag af de särskilda riksbankskontorens på *lagsökning* och *indrivning* beroende fordringar visar följande ställning vid 1894 års slut.

*På lagsökning
och indrivning
beroende
medel.*

	Vexlar lån och kassakreditiv.		Afbetalningslån.		Summa.	
Vid hufvudkontoret	7,695	88	15,291	85	22,987	73
» kontoret i Göteborg	52,404	51	21,084	39	73,488	90
» » » Malmö	—	—	1,945	31	1,945	31
» » » Falun	198	—	11,310	—	11,508	—
» » » Hernösand	4,691	63	5,500	—	10,191	63
» » » Jönköping	—	—	640	—	640	—
» » » Kalmar	1,525	56	—	—	1,525	56
» » » Karlstad	51,473	30	8,808	81	60,282	11
» » » Luleå	65,188	76	26,215	38	91,404	14
» » » Vexjö	9,715	90	20,525	09	30,240	99
» » » Visby	1,045	82	406	24	1,452	06
» » » Östersund	2,764	23	8,240	—	11,004	23
Kronor	—	—	—	—	316,670	66

Transport Kr. 316,670: 66

Transport Kr. 316,670: 66

Till detta belopp bör läggas summan af de vid 1894 års slut inom linien förda fordringar, hvilka, om denna bokföringsåtgärd ej vidtagits, skulle hafva inräknats i de på indrifning beroende fordringarna » 196,850: 37

Kr. 513,521: 03.

Drages härifrån beloppet af de vid 1894 års början på indrifning beroende medlen » 507,198: 65

utvisar skilnaden Kr. 6,322: 38

huru ställningen under årets lopp försämrats.

För lånerörelsen använda medel. De för lånerörelsen i sin helhet vid de särskilda riksbankskontoren anordnade medel hafva utgjort

	vid 1894 års början	vid 1894 års slut	i medeltal för hela året
vid hufvudkontoret	Kr. 26,650,000	26,450,000	26,483,000
» kontoret i Göteborg	» 12,300,000	13,500,000	12,598,000
» » » Malmö	» 9,000,000	9,000,000	9,098,000
» » » Falun	» 1,200,000	1,750,000	1,418,000
» » » Hernösand	» 5,700,000	3,600,000	5,006,000
» » » Jönköping	» 2,450,000	2,500,000	2,796,000
» » » Kalmar	» 1,100,000	1,100,000	1,147,000
» » » Karlstad	» 2,000,000	2,200,000	2,179,000
» » » Luleå	» 2,425,000	2,075,000	2,357,000
» » » Vexjö	» 2,000,000	2,000,000	1,934,000
» » » Visby	» 1,400,000	1,500,000	1,480,000
» » » Örebro	» 1,600,000	2,600,000	1,962,000*)
» » » Östersund	» 1,600,000	1,700,000	1,699,000

Vinsten å lånerörelsen. För de särskilda kontorens vinst å *lånerörelsen* i förhållande till medelbeloppet af låneförslaget lemnas här nedan redogörelse, hvarvid för afdelningskontoren afdrag skett för förvaltningsutgifter, så att den för dem angifna vinst är verklig nettovinst, i motsats till hvad angår hufvudkontoret, der dessa utgifter icke kunna från skiljas och med afseende på hvilket kontor sålunda icke heller kan beräknas, huru mycket af desamma särskildt belöper på utlåningsrörelsen.

Berörda vinst utgjorde:

*) Kontorets verksamhet började den 1 Mars 1894.

vid hufvudkontoret	(bruttovinst)	2,87	procent	Kr.	760,159: 90
» kontoret i Göteborg	(nettovinst)	3,34	»	»	420,482: 32
» » » Malmö	»	3,88	»	»	353,382: 56
» » » Falun	»	3,06	»	»	43,416: 42
» » » Hernösand	»	3,31	»	»	165,854: 69
» » » Jönköping	»	2,73	»	»	76,481: 56
» » » Kalmar	»	1,63	»	»	18,655: 24
» » » Karlstad	»	3,06	»	»	66,655: 44
» » » Luleå	»	3,76	»	»	88,565: 20
» » » Vexjö	»	2,87	»	»	55,381: 25
» » » Visby	»	2,98	»	»	44,012: 49
» » » Örebro	»	1,59	»	»	31,146: 87
» » » Östersund	»	3,26	»	»	55,354: 13

Kr. 2,279,548: 07.

För år 1893 uppgick vinsten på utlåningsrörelsen till kr. 2,177,242: 90, hvadan motsvarande vinst för år 1894 med kr. 102,305: 17 öfverstiger 1893 års.

Afdelningskontorens förvaltningsutgifter voro enligt styrelsernas i berättelserna lemnade uppgifter:

vid kontoret i Göteborg	Kr.	74,838: 90
» » » Malmö	»	46,091: 47
» » » Falun	»	21,637: 49
» » » Hernösand	»	24,504: 63
» » » Jönköping	»	26,755: 57
» » » Kalmar	»	24,081: 64
» » » Karlstad	»	28,145: 73
» » » Luleå	»	24,858: 73
» » » Vexjö	»	23,266: 06
» » » Visby	»	15,110: 48
» » » Örebro	»	32,947: 49
» » » Östersund	»	22,035: 99.

I likhet med hvad förut skett, får utskottet här meddela följande redogörelse för de i riksbankens bokslut ingående viktigaste inkomst- och utgiftsposterna för år 1894.

Vinsten å riksbankensrörelse samt de hufvudsakliga inkomst- och utgiftsposterna.

Inkomster och vinster:

1)	Vinst på upp- och utlåningsrörelsen.....	Kr. 2,179,548: 07
2)	Räntor af statspapper och obligationer:	
	a) inhemska	Kr. 416,823: 49
	b) utländska	» 391,851: 77
		» 808,675: 26
3)	Utdelning å Motala mekaniska verkstads nya aktiebolags stamaktier	» 6,625: —
4)	Vinst vid köp och försäljning af obligationer.....	» 62,475: 15
5)	» » försäljning af aktier	» 5,625: —
6)	» » inlösen af utlottade obligationer.....	» 1,438: 56
7)	Provisioner m. m. vid deltagandet i svenska statens 3 % lån af år 1894	» 5,728: —
8)	Vinst på utrikes vaxelrörelsen	» 326,328: 78
9)	» » såldt papper från Tumba bruk, efter afdrag af det för nybyggnader vid bruket anordnade belopp af 3,700 kronor	» 61,882: 05
10)	Afgifter för öppna deposita	» 19,899: 29
11)	» » slutna	» 1,382: —
12)	Vinst å försäljning af utländskt guldmynt (hufvudkontoret).....	» 260: 30
13)	Skilnaden mellan inköps- och bokföringspriset å omyntadt guld	» 4,724: 32
14)	Öfriga inkomster och vinster	» 10,417: 26
		<hr/> <hr/> Kr. 3,495,009: 04.

Utgifter och förluster:

1)	Räntor på äldre lånebanksobligationer	Kr. 9,393: 34
2)	Fullmäktiges arfvoden samt aflöning till tjänstemän och vaktbetjente vid hufvudkontoret	» 355,646: 98
3)	Pensionsstaten	» 53,000: —
4)	Välgörenhetsbidrag	» 15,894: 34
5)	Förvaltningsutgifter vid hufvudkontoret.....	» 262,410: 09
6)	Utgifter för ny riksbanksbyggnad i Hernösand	» 35,000: —
7)	Nedsättning i bokföringsvärdet å obligationer.....	» 59,069: 45
8)	Inom linien förda fordringar	» 40,470: —
		<hr/> <hr/> Transport Kr. 830,884: 20

	Transport	Kr.	830,884: 20
9) Öfriga utgifter och förluster	»		2,597: 26
10) Saldo vid årets slut af upplupna, ej betalda räntor, jempfördt med detsamma vid föregående års slut...	»		58,340: 37
		Kr.	<u>891,821: 83.</u>

Då från <i>inkomster och vinster</i>	Kr.	3,495,009: 04
<i>dragas utgifter och förluster</i>	»	891,821: 83,
blifver behållna vinsten för år 1894	Kr.	2,603,187: 21.

Motsvarande vinstsiffror för år 1893 utgjorde kronor 2,483,288: 32, hvadan 1894 års bankovinst öfverstiger nästföregående års med kronor 119,898: 89.

I sitt memorial n:o 2 vid 1894 års riksdag lemnade utskottet närmare redogörelse för den åt enskilda bankinrättningar, som af Kongl. Maj:t oktroyerats, medgifna rätt att hos riksbanken rediskontera vexas med åtnjutande dervid af vissa förmåner. De vilkor, under hvilka denna rediskonteringsrätt får begagnas, äro i utskottets ofvanberörda memorial utförligt omförmälda, hvadan utskottet i fråga härom tillåter sig att dit hänvisa. Under år 1894 hafva sagda vilkor ej undergått någon förändring, och rediskonteringsrätten har under samma år begagnats af 8 bankinrättningar, som dervid erhållit tillhoppa kronor 7,929: 41 i returdiskonto, hvilket beräknats till $\frac{1}{2}$ procent under riksbankens för hvarje fall gällande lägsta diskonto.

På sätt ofvan blifvit antydt, har 1894 års Riksdag beviljat fullmäktige i riksbanken ansvarsfrihet dels för förvaltningen af denna banks hufvudkontor samt afdelningskontor i Göteborg, Malmö, Hernösand, Jönköping, Kalmar, Karlstad, Luleå, Vexjö, Visby och Östersund under år 1892, dels ock för de beslut och åtgärder, som finnas antecknade i fullmäktiges protokoll för tiden från och med den 15 januari 1893 till samma dag 1894.

Efter granskning af riksbankens hufvudkontors räkenskaper för år 1893 hafva Riksdagens senast församlade revisorer i afgifven berättelse anmält, att mot riksbankens förvaltning under den tid, granskningen omfattat, ej något varit att anmärka, samt att revisorerna för sin del ansett, att ansvarsfrihet borde fullmäktige beviljas. De revisorer, som af Riksdagen utsetts att för år 1893 granska nämnda afdelningskontors äfvensom kontorets i Falun förvaltning, hvilket sistnämnda kontor trädte i verksamhet

under senare delen af år 1892 och för denna tid underkastats granskning af samma revisorer, som granskat 1893 års förvaltning, hafva likaledes i sina berättelser tillstyrkt full ansvarsfrihet för kontorens styrelser; och enär utskottet vid den af utskottet nu verkställda undersökning af riksbanken ej haft något att mot förvaltningen af densamma anmärka, utan funnit, att fullmäktige med omsorg och nit fullgjort det dem lemnade magtpåliggande uppdrag, får utskottet hemställa,

att ansvarsfrihet må fullmäktige i riksbanken beviljas *dels* för förvaltningen af bankens såväl hufvudkontor som afdelningskontor i Göteborg, Malmö, Falun, Hernösand, Jönköping, Kalmar, Karlstad, Luleå, Vexjö, Visby och Östersund under år 1893 samt hvad angår kontoret i Falun jemväl under den del af år 1892, hvarunder detta kontor varit i verksamhet, *dels* ock för de beslut och åtgärder, som finnas antecknade i fullmäktiges protokoll för tiden från och med den 15 januari 1894 till samma dag innevarande år.

Slutligen får utskottet anmäla, att utskottet framdeles i sammanhang med granskningen af bankoreglementet kommer att taga i vidare öfvervägande de i revisorernas och fullmäktiges berättelser samt de senares protokoll förekommande ärenden, som, ehuru ej af beskaffenhet att inverka på frågan om ansvarsfrihet för fullmäktige, dock kunna finnas påkalla ytterligare pröfning.

Stockholm den 1 mars 1895.

På bankoutskottets vägnar:

O. R. THEMPTANDER.